

Vadehavet 9. maj 2010 med forekursion d. 4. maj 2010

Tekst og foto: Per G. Henriksen

Her et referat fra en noget usædvanlig ØBF-tur. Jørgen Mørup Jørgensen havde nemlig været så venlig, at tilbyde ØBF-medlemmer at udnytte de tomme pladser, på en af universitetets traditionsrige ture for de biologistuderende. Derfor var over 50 personer afsted i bus, heraf godt et dusin ØBF-medlemmer. Først og fremmest vil jeg takke både deltagere og ledere for en rigtig god tur! Det var skønt at opleve den store interesse både for planter, dyr og fugle! Derefter en gennemgang af de besøgte lokaliteter, hvor jeg dels skriver lidt om hvad vi så både på en forekursion d. 4. maj og på selve dagen samt supplerer med lidt generel information. Sidst i referatet kan du finde en række links til bl.a. lokalitetsbeskrivelser og turledernes hjemmesider. Desværre må jeg jo nok erkende, at det følgende mest handler om fugle, for det var simpelthen umuligt at følge med i alt, hvad der blev fundet! Hvis nogen har noget at tilføje, så lad endelig høre!

Nørresø

Nørresø er skabt i forbindelse med en naturgenopretning, som især er fokuseret på at redde en af EU's sjældneste fisk Snæbelen. Vi var heldige

at blive modtaget af en fin Sydlig Blåhals og lidt senere kredsede en gammel Havørn lige over hovedet på os. Vi genså muligvis denne fugl ved Margrethe Kog – der var i hvert fald ingen tydelig forskel med hensyn til fældningsmønster eller beskadigede sving- eller halefjer. Selve søen var fyldt med fugle, især rigtigt mange Brushøns. Af mere fåtallige fugle var der både Temmincksrøyle og Sortterne. Også Sølvhejre blev set, den er stadig decideret sjælden, på trods af stor fremgang i de senere år. Hvis søen ikke plejes, vil den i løbet af få år gro til med Tagrør og komme til at ligne Magisterkøgen, som er Danmarks bedste lokalitet for Savisanger.

En adult Havørn ved Nørresø d. 9. maj.

Grænsediget mellem Rickelsbüller Kog og Saltvandssøen

Hvor Nørresø er en helt ny lokalitet skabt i 2009, så har denne lokalitet nu ca. 30 år på bagen. I forbindelse med etableringen af Det fremskudte Dige besluttedes det at anlægge en saltvandssø bag diget til erstatning for det tabte forland. Ideen har vist sig at være helt rigtig og særligt fra grænsediget kan der ses store mængder af fugle. Det er først og fremmest ved højvande der ses mange vadefugle og særligt ved springflod (nymåne og fuldmåne hvor tidevandet er særligt kraftigt). Når forlandet oversvømmes bruger vadefuglene søen som rasteplads. I vinterhalvåret er det dog

især Bramgæssene der gør sig bemærket og vi nåede lige at opleve de store flokke inden de satte kursen mod nordøst, mange for at trække helt til det nordlige Rusland. Klyde og Havterne lod sig se meget tæt på, ellers bemærkedes især Stenvendere i den flotte sommerdragt, flere Sortklirer i alt lige fra næsten ren vinterdragt til den flotte sorte sommerdragt og endelig en Hvidbrystet Præstekrave, som efterhånden er en temmelig sjælden ynglefugl i Danmark og har sin nordligste forpost på Rømø og Fanø. Bussen ventede på os ved stien til et lille skjul. Herude var nogle heldige at se en syngende Græshoppesanger meget tæt på.

Bramgæs ved Grænsediget d. 4. maj - der var 14.000 Bramgæs i Margrethe Kog d. 9. maj.

Diget mellem Margrethe Kog og Ny Frederikskog fra Klæggravene og op til Højer Sluse

Vi blev sat af ved Klæggravene og gik lige godt 3 km op til Højer Sluse. Kent fandt både Butsnudet og Spidssnudet Frø og fortalte om fodrodsknuder og snudeform. Spidssnudet Frø yngede tidligere i grøfterne omkring Brabrand Sø, men er i rivende tilbagegang i Østjylland. Der blev fundet masser af planter og smådyr, bl.a. Oliebille men blandt fuglene var det igen Bramgæssene der var i fokus. Margrethe Kog var spækket med Bramgæs, hvad der blev rigtigt tydeligt da en gammel Havørn dukkede op og sendte dem alle på vingerne.

Emmerlev Klev

Her blev fårene skilt fra bukkene! Slikvaden var RET så blød! Men en pæn flok fulgte med Kurt Thomas ud i Macoma-samfundet og blev præsenteret

spidssnudet (tv) og Butsnudet Frø, Ny Frederikskog 9. maj.

for børsteorm, slikkrebs og dyndsnegle. Kurt Thomas fortalte bl.a. om samspillet mellem en række parasitter, fugle og dyndsnegle og ved hvert spadestik blev der fundet mængder af dyr. Sammenholdt med de store mængder af vadefugle, som kunne ses yderst på vaden, tror jeg alle fik et godt indtryk af Danmarks vigtigste naturområde set med internationale øjne.

Og endelig en række veje Nord for Kammerslusen. Mon deltagerne tidligere har kigget så grundigt på bare pløjemarken? Det lignede længe en nitte – men via et telefonopkald og teleskoper lykkedes det at finde 8 Pomeransfugle, desværre på stor afstand og så endda til tider temmelig skjult. Men de ihærdige fik dem set nogenlunde og desuden krydrede med et par Mosehornugler. Nu var dagen også så småt ved at være gået – nu kunne hjemturen kun gå for langsomt!

Bliv medlem af ØBF!

Hvis man var deltager på turen, kan man få et prøvemedlemskab for 50 kr, normalpris 125 kr. Send en mail til mail@gejrfuglen.dk med dit navn og adresse og bed om et prøvemedlemskab. Så sender vi betalingsoplysninger!

På de følgende sider kan du finde links samt billeder fra de 2 ture.

På billederne ses:

Fra forekskursionen 4. maj: Havterne, Klyde, Mørkbuget Knortegås og Pomeransfugl

Fra ekskursionen 9. maj: Sydlig Blåhals, Bynkefugl, Slikkrebs plus lidt ekstra.

Links:

Lokaliteter:

Lokalitets-beskrivelserne i DOF-basen indeholder link til kort, artsliste for lokaliteten og observationer i de 10 sidste dage. Bemærk på kortsiden, at der er link øverst til højre til "alle lokaliteter i aktuelle kortudsnit.

Nørresø: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=541901>

Rickelsbüller Kog: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=517109>

Saltvandssøen: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=517103>

Det fremskudte dige: <http://www.graenseforeningen.dk/artikel/6953>

Margrethekog: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=517100>

Ny Frederikskog: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=517200>

Emmerlev Klev: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=517800>

Kammerslusen: <http://www.dofbasen.dk/poplok.php?loknr=571032>

Turledere:

Benjamin Øllgaard: <http://person.au.dk/benjamin.oellgaard@biology>

Søren Toft: <http://person.au.dk/soeren.toft@biology>

Kurt Thomas Jensen: <http://person.au.dk/da/kthomas@biology>

Kent Olsen: http://netfugl.dk/profiles.php?id=showprofile&profile_id=251

Jørgen Mørup Jørgensen:

<http://person.au.dk/da/joergen.moerup.joergensen@biology>

Per Guldhammer Henriksen: <http://person.au.dk/da/per.henriksen@biology>

Blandet:

Snæbel: <http://www.snaebel.dk/>

Bramgås: <http://www.dofbasen.dk/ART/art.php?art=01670> - bemærk at Bramgås yngede første gang i Danmark i 1992 og at der i 2006 yngede 675 par på den lille ø Saltholm!

Macoma-samfundet:

<http://www.oresundsvand.dk/Dansk/html/macoma-samhallet.html>

Artsliste i DOF-basen: <http://www.dofbasen.dk/search/result.php?design=table&soeg=soeg&periode=dato&dato=09-05-2010&obstype=observationer&species=alle&obserdata=8000KOL&sortering=lokalitet&dir=u> (Bemærk at både art og navn i listen fungerer som links).

Østjysk Biologisk Forening: [Gejrfuglen.dk](http://www.gejrfuglen.dk)

